

VIZUALINIŲ DIRGIKLIŲ IŠPROVOKUOTAS SVAIGIMAS – “DIDCENTRIO (SUPERMARKETO) SINDROMAS”

Darbo autoriai. Domas TURČINAS (VI kursas), Rūta VOSYLIŪTĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Dr. Aistė PAŠKONIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Atlikti literatūros apžvalgą, apžvelgiant vizualinių dirgiklių sukkelto svaigimo etiologiją, gydymo galimybes.

Darbo metodika. Mokslinės literatūros paieška atlikta pasitelkiant raktažodžius bei jų junginius: „supermarket syndrome; visual vertigo, persistent postural perceptual dizziness“ elektroninėse tarptautinėse duomenų bazėse PubMed, ResearchGate bei paieškos sistemoje Google Scholar. Atlikta nuosekli 35 straipsnių analizė.

Rezultatai. Vizualinių dirgiklių išprovokuotas svaigimas – “Didcentrio (Supermarketo) sindromas” yra lėtinis funkcinis sutrikimas, kurio metu patiriamas galvos svaigimas be sukimosi, nestabilumo jausmas, su pasikartojančiais epizodais daugiau nei 3 mėnesius. Dažnai ši būklė išprovokuojama vietose, kuriose daug vizualinių bei vestibulinių dirgiklių: prekybos centrai, kino teatrai, gatvės, pilnos žmonių. Dažniausiai serga vidutinio amžiaus žmonės, moterims šis sindromas pasireiškia dažniau. Literatūros duomenimis, vizualinių dirgiklių išprovokuotas svaigimas yra antra pagal dažnumą svaigimo priežastis, pasireiškianti 15–20% svaigimo pacientų. Literatūroje minima, jog apie 70% pacientų, sirgusių vestibuliniu neuritu ar gerybinio paroksizminiu padėties svaigimu, pasireiškia vizualinių dirgiklių išprovokuotas svaigimas. Šis sutrikimas diagnozuojamas įvykus svaigimo priepuoliui ir atlikus Visual Vertigo Analogue Scale ir Situational Characteristics Questionnaire klausimynus.

Diferencinei diagnostikai priklauso migrena, depresija, nerimo priepuoliai, insultas, gerybinis paroksizminis pozicinis svaigimas, Menjero liga. Gydymas šiuo metu yra empirinis, bet taikomas farmakologinis gydymas, desensibilizacija, kognityvinė elgesio terapija, regos reabilitacija ir, jei „didcentrio“ sindromas yra antrinis, reikia gydyti pagrindinę ligą.

Išvados. Vizualinių dirgiklių išprovokuotas svaigimas yra dažnas sindromas, kuriam yra itin svarbi nuodugni diferencinė diagnostika, tikslus sukėlusios priežasties nustatymas bei turi būti taikomas kompleksinis gydymas.

Raktažodžiai. Vizualinių dirgiklių išprovokuotas svaigimas; didcentrio sindromas.